

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

15.08.2013

м. Київ

№ 353

Про внесення змін до Положення про
національний природний парк
«Подільські Товтри»

Відповідно до статті 5 Закону України «Про природно-заповідний фонд
України»

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни до Положення про національний природний парк
«Подільські Товтри», затвердженого наказом Міністерства охорони
навколошнього природного середовища від 26.01.2005 № 46, виклавши його
у новій редакції, що додається.

2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на Першого
заступника Міністра Романова М.І.

Міністр

О.А. Проскуряков

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства охорони
навколошнього природного
середовища України

від 26.01.2005 № 46

(у редакції наказу Мінприроди
16.08.2013 № 353)

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК
«ПОДІЛЬСЬКІ ТОВТРИ»**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Національний природний парк «Подільські Товтри» (далі – Парк) створений відповідно до Указу Президента України від 27 червня 1996 року № 474/96 «Про створення національного природного парку «Подільські Товтри», є об'єктом природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.

Парк розташований на території Городецького, Кам'янець-Подільського та Чемеровецького районів Хмельницької області.

1.2. Парк є бюджетною, неприбутковою, природоохоронною, рекреаційною, культурно - освітньою, науково-дослідною установою і входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення та використання.

1.3. Парк є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки у відділенні Казначейства і утримується за рахунок коштів державного бюджету. Парк має печатку із зображенням Державного герба України та своїм найменуванням, бланки, штампи та офіційну емблему, що реєструються в установленому порядку.

1.4. Парк віднесено до сфери управління Міністерства екології та природних ресурсів України (далі – Мінприроди).

1.5. Парк у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про охорону навколошнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про наукову і науково-технічну діяльність», іншими законами України та нормативно-правовими актами, Проектом організації території національного природного парку «Подільські Товтри», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів (далі – Проект організації території), а також цим Положенням.

Завдання, науковий профіль, особливості природоохоронного режиму та характер функціонування Парку визначаються у цьому Положенні.

1.6. Загальна площа Парку становить 261316 гектарів земель у тому числі 3015 гектарів земель, що надаються у постійне користування Парку, та 258301 гектарів земель, що включаються до його складу без вилучення у землекористувачів.

1.7. Право Парку на постійне користування земельною ділянкою оформлюється витягом з Державного реєстру прав про зареєстровані права та/або їх обтяження.

1.8. Межі земельних ділянок Парку встановлюються в натурі (на місцевості) і закріплюються межовими знаками. Відомості про земельні ділянки Парку в установленому порядку вносяться до Державного

земельного кадастру та обов'язково враховуються при реконструкції та розвитку прилеглих територій.

1.9. На території Парку у визначених місцях встановлюються необхідні державні інформаційні та охоронні знаки затвердженого зразка.

1.10. Юридична та поштова адреса Парку: пл. Польський ринок, 6, м. Кам'янець - Подільський, Хмельницька область, 32301.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ ТА ЗАВДАННЯ

2.1. Парк створений з метою збереження, відтворення та раціонального використання природних ландшафтів Поділля з унікальними історико-культурними комплексами, що мають важливе природоохоронне, наукове, освітнє, естетичне, рекреаційне та оздоровче значення.

2.2. Основними завданнями Парку є:

збереження та відтворення цінних природних та історико-культурних комплексів та природних об'єктів ландшафтів Поділля, включаючи підтримання та забезпечення екологічної природної рівноваги в регіоні;

створення умов для організованого туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних комплексів та об'єктів;

організація та здійснення наукових досліджень, у тому числі з вивчення природних комплексів та їх змін в умовах рекреаційного використання, розроблення та впровадження наукових рекомендацій з питань охорони навколошнього природного середовища, відтворення окремих видів флори та фауни, відновлення порушених екосистем, управління та ефективного використання природних ресурсів, організації та проведення моніторингу ландшафтного та біологічного різноманіття;

проводження екологічної освітньо-виховної роботи тощо.

3. УПРАВЛІННЯ ПАРКОМ

3.1. Управління Парком здійснюється відповідно до вимог законодавства спеціальною адміністрацією (далі – адміністрація).

3.2. Адміністрацію очолює директор, який в установленому порядку призначається на посаду та звільняється з посади на контрактній основі **Міністром екології та природних ресурсів**.

3.3. Адміністрація Парку розробляє:

структурну, штатний розпис, кошторис доходів та видатків і подає їх на **затвердження** в установленому порядку до Мінприроди;

план науково-технічних заходів і екологічно-освітньої роботи;

плани природоохоронних заходів із збереження природно-заповідного **фонду** і подає їх на затвердження до Мінприроди.

3.4. Для забезпечення виконання основних завдань та проведення **природоохоронних** заходів, науково-дослідних, господарських та інших робіт **значеніх** проектом організації на території Парку, адміністрація має право:

створювати в установленому порядку основні підрозділи (відділи, лабораторії, природознавчий музей, природоохоронні науково-дослідні відділення) і допоміжні підрозділи;

здійснювати в установленому порядку будівництво адміністративних, лабораторних, житлових і господарських споруд, доріг, ліній електропередач, прокладання телефонного та радіозв'язку, інших інженерних мереж, пов'язаних з діяльністю Парку;

надавати в установленому порядку платні послуги згідно з законодавством;

публікувати результати своїх наукових досліджень або оприлюднювати їх іншим способом;

отримувати, передавати та поширювати наукову, науково-технічну інформацію;

здійснювати інші види діяльності, не заборонені законодавством.

3.5. Директор несе персональну відповідальність за виконання покладених на Парк завдань, в тому числі за організацію та проведення природоохоронних заходів, науково-дослідних, господарських та інших робіт, збереження закріплена за Парком державного майна і забезпечення протипожежної безпеки його об'єктів, за створення належних соціально- побутових і виробничих умов для працівників Парку тощо.

3.6. Повноваження директора Парку:

здійснює керівництво роботою адміністрації Парку та несе відповідальність за виконання покладених на неї завдань;

представляє Парк в органах державної влади, місцевого самоврядування, судових органах, підприємствах, установах, організаціях усіх форм власності та у відносинах з трудовим колективом;

розпоряджається за погодженням із Мінприроди коштами та майном Парку у порядку, встановленому законодавством;

відповідає за результати діяльності перед Мінприроди;

видає у межах своєї компетенції накази;

укладає господарські та інші угоди;

визначає функціональні обов'язки працівників Парку;

здійснює інші повноваження відповідно до законодавства.

3.7. Директор призначає на посаду та звільняє в установленому порядку з посади заступників директора, головного природознавця та керівника юридичної служби за погодженням із Мінприроди. Головного бухгалтера директор призначає на посаду та звільняє з посади в установленому порядку за погодженням із Мінприроди та органами Казначейства.

3.8. У разі відсутності директора (відрядження, відпустка, хвороба тощо), його обов'язки покладаються на заступника директора (головного природознавця).

3.9. Кадри наукових працівників Парку комплектуються на конкурсній основі, а інженерно-технічних та інших штатних працівників – за згодою сторін, згідно вимог законодавства. Один раз у п'ять років проводиться атестація інженерно-технічних працівників та інших штатних працівників.

3.10. Для розв'язання наукових або науково-технічних проблем у Парку створюється науково-технічна рада (далі - НТР). Положення про НТР, її склад, та напрями діяльності затверджуються Мінприроди в установленому порядку.

3.11. Парк використовує працю фізичних осіб, приймаючи укладаючи з **ними** трудові договори (у тому числі контракти). Для виконання окремих робіт (надання послуг) Парк може залучати фізичних осіб, виробничі, творчі та інші колективи, спеціалістів науково-дослідних, наукових і вищих навчальних закладів, укладаючи з ними цивільно-правові договори.

3.12. Парк створює умови для підвищення професійного рівня і кваліфікації найманих працівників.

3.13. З метою регулювання виробничих, трудових, соціально-економічних відносин та узгодження інтересів працівників і адміністрації між ними відповідно до законодавства, укладається колективний договір, який підписується уповноваженими представниками сторін.

Повноваження трудового колективу реалізуються відповідно до законодавства.

3.14. Місцеві органи влади із залученням громадськості сприяють діяльності адміністрації в збереженні та охороні природних комплексів та виконанні поставлених перед нею завдань.

Об'єднання громадян, статутами яких передбачена діяльність у галузі охорони навколишнього природного середовища, мають право на участь в управлінні територіями та об'єктами природно-заповідного фонду відповідно до законодавства.

4. СТРУКТУРА ТА РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ

4.1. Територія Парку враховується в усіх видах землевпорядної, містобудівної та проектної документації.

4.2. Функціональне зонування території парку здійснюється відповідно до Проекту організації його території, що затверджується в установленому порядку Мінприроди.

4.3. На території Парку відповідно до природоохоронного законодавства виділяються такі зони:

заповідна;

регульованої рекреації;

стаціонарної рекреації;

господарська.

Для кожної зони з урахуванням її природоохоронної, оздоровчої, наукової, рекреаційної, історико-культурної та інших цінностей природних комплексів та об'єктів і їх особливостей, встановлюється диференційований режим щодо їх охорони, відтворення та використання.

4.3.1. **Заповідна зона** призначена для охорони та відновлення найбільш цінних природних комплексів.

На території заповідної зони забороняється будь-яка господарська та інша діяльність, що суперечить цільовому призначенню цієї зони або порушує природний розвиток процесів та явищ і створює загрозу шкідливого впливу на її природні комплекси та об'єкти, а саме:

будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту і зв'язку, не пов'язаних з діяльністю Парку, розведення вогнищ, влаштування місць відпочинку населення, стоянка транспорту, а також проїзд і прохід сторонніх осіб, прогін свійських тварин, пересування механічних транспортних засобів, за винятком шляхів загального користування, лісосплав, проліт літаків та гелікоптерів нижче 2000 метрів над землею, подолання літаками звукового бар'єру над територією Парку та інші види штучного шумового впливу, що перевищують установлені нормативи;

геологорозвідувальні роботи, розробка корисних копалин, пошкодження фунтового покриву, порушення гідрологічного та гідрохімічного режимів, руйнування геологічних відслонень, застосування хімічних засобів, усі види лісокористування, а також заготівля кормових трав, лікарських та інших рослин, квітів, насіння, очерету, випасання худоби, вилов і знищення диких тварин, порушення умов їх оселення, гніздування, інші види користування рослинним і тваринним світом, що призводять до порушення природних комплексів;

мисливство, рибальство, туризм, інтродукція нових видів тварин і рослин, проведення заходів з метою збільшення чисельності окремих видів тварин понад допустиму науково - обґрунтовану ємність угідь, збирання колекційних та інших матеріалів, за винятком матеріалів, необхідних для виконання наукових досліджень;

влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо;

скидання неочищених стічних вод у балки, пониззя, кар'єри тощо, а також у потічки;

використання природних ресурсів з порушенням вимог законодавства.

Для охорони, збереження і відтворення корінних природних комплексів, проведення науково-дослідних робіт та виконання інших завдань у заповідній зоні відповідно до Проекту організації в установленому порядку, дозволяється:

виконання відновлювальних робіт на землях з порушеними корінними природними комплексами, а також здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів внаслідок антропогенного впливу, відновлення гідрологічного режиму, збереження та відновлення рослинних угруповань, що історично склалися, видів рослин і тварин, що перебувають під загрозою зникнення;

здійснення протипожежних і санітарних заходів, що не порушують режиму території, спорудження в установленому порядку будівель та інших об'єктів, необхідних для виконання поставлених перед Парком завдань;

стоянка і проїзд транспорту адміністрації Парку;
 збір колекційних та інших матеріалів, виконання робіт, передбачених планами довгострокових стаціонарних наукових досліджень, проведення екологічної освітньо-виховної роботи.

4.3.2. Зона регульованої рекреації - в її межах проводяться **короткостроковий** відпочинок та оздоровлення населення, огляд особливо **мальовничих і пам'ятних місць**.

На території зони регульованої рекреації **забороняється**:

рубки лісу головного користування, прохідні рубки;

будь-яке будівництво у тому числі промислових, господарських і **житлових об'єктів**, не пов'язаних з діяльністю Парку;

розробка корисних копалин, кар'єрів, порушення ґрутового покриву;

промислове рибальство, мисливство, промислова заготівля лікарських **рослин**;

проїзд та стоянка автомобільного та гужового транспорту, крім службового при виконанні своїх обов'язків;

організація масових спортивних та туристичних заходів, розміщення **наметових таборів**, човнових станцій, які не погоджені адміністрацією Парку;

розведення вогнищ поза межами відведені для цього місць;

застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами дикорослих рослин і лісу без відповідного наукового обґрунтування;

порушення режиму прибережних смуг та водоохоронних зон;

використання плавзасобів, обладнаних двигунами внутрішнього згоряння, в межах водойм, які входять до зони регульованої рекреації, за **виключенням** плавзасобів, які використовуються спеціально уповноваженими органами державної влади по контролю в галузі охорони навколошнього природного середовища та природних ресурсів, адміністрацією Парку, а також рятувальними службами під час виконання службових обов'язків;

миття та обслуговування транспортних засобів та техніки, влаштування літніх таборів для худоби в прибережних захисних смугах водойм;

скидання неочищених стічних вод, використовуючи рельєф місцевості (балки, пониззя, кар'єри тощо), а також у потічки;

розміщення кладовищ, скотомогильників, звалищ, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, полів фільтрації;

інша діяльність, що може негативно вплинути на стан природних комплексів та об'єктів або зменшити природну екологічну чи рекреаційну цінність території Парку.

У зоні регульованої рекреації **дозволяється** в установленому порядку:

лаштування та відповідне обладнання туристських маршрутів та екологічних стежок, тимчасових наметових таборів, оглядових майданчиків, інших об'єктів благоустрою, організація природоохоронної пропаганди;

проведення санітарних рубок і заходів, пов'язаних із збереженням, відтворенням і ефективним використанням природних комплексів та об'єктів згідно з Проектом організації території;

регульований збір грибів, ягід, плодів дикорослих плодових рослин із дотриманням природоохоронного законодавства;

регулювання чисельності диких тварин до оптимальної чисельності та шкідливих тварин до санітарно встановленої норми на підставі наукового обґрунтування, рішення науково-технічної ради та відповідного дозволу;

любительське рибальство на спеціально відведеніх ділянках відповідно до вимог Правил любительського і спортивного рибальства, затверджених наказом Держкомрибгоспу від 15.02.1999 № 19 зареєстрованих у Мін'юсті від 28.04.1999 № 269/3562;

використання в установленому порядку природних ресурсів для потреб працівників Парку та громадян, які постійно проживають на його території у сінокосах, випасах, городах і паливі, відповідно до діючих нормативів на спеціально відведеніх для цього земельних ділянках.

4.3.3. Зона стаціонарної рекреації - призначена для розміщення готелів, мотелів, кемпінгів, інших об'єктів обслуговування відвідувачів Парку.

Забороняється будь-яка господарська діяльність, що не пов'язана з цільовим призначенням цієї функціональної зони або може шкідливо вплинути на стан природних комплексів та об'єктів заповідної зони і зони регульованої рекреації.

4.3.4. В межах господарської зони проводиться господарська діяльність, спрямована на виконання покладених на Парк завдань, знаходяться населені пункти, об'єкти комунального призначення Парку, а також землі інших землевласників та землекористувачів, що включені до складу Парку, на яких господарська діяльність здійснюється з додержанням вимог та обмежень, встановлених для зон антропогенних ландшафтів біосферних заповідників.

4.4. На території зони регульованої рекреації, стаціонарної рекреації та господарської зони забороняється будь-яка діяльність, яка призводить або може привести до погіршення стану навколошнього природного середовища та зниження рекреаційної цінності території Парку, в тому числі мисливство.

4.5. У разі термінової необхідності за клопотанням НТР Парку, з дозволу Мінприроди, на території Парку можуть проводитися заходи, спрямовані на охорону природних комплексів, ліквідацію наслідків аварій, стихійного лиха (в тому числі санітарні рубки, пов'язані з ліквідацією осередків шкідників та хвороб, усунення наслідків вітровалів, сніголомів, буреломів тощо), та в інших цілях, що не передбачені Проектом організації території Парку.

Для ліквідації наслідків аварій та стихійного лиха, в результаті яких **зникає** пряма загроза життю людей чи знищення заповідних природних

комплексів, особливо термінові заходи здійснюються за рішенням дирекції Парку.

4.6. Використання природних ресурсів на території Парку здійснюється у загальному та спеціальному порядках. Загальне використання природних ресурсів здійснюється відповідно до цього Положення, Проекту організації території Парку та з урахуванням вимог режиму території. Забезпечення додержання режиму території Парку під час використання природних ресурсів у загальному порядку покладається на його адміністрацію.

Використання водних біоресурсів та пересування плавзасобів в межах території парку регулюється відповідним режимом, що є невід'ємним додатком до Проекту організації території.

Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Парку здійснюється на підставі дозволів, виданих уповноваженими органами на місцях у галузі охорони навколошнього природного середовища в межах лімітів, установлених Мінприроди.

5. ОХОРОНА ПАРКУ

5.1. Охорона території Парку покладається на службу його охорони, що входить до складу служби державної охорони природно-заповідного фонду України.

5.2. Службу державної охорони Парку (далі – служба держохорони) очолює директор Парку, який несе повну відповідальність за організацію її діяльності та забезпечення додержання режиму території, а також збереження, відтворення та раціональне використання природних комплексів і ресурсів у межах його території.

5.3. Управління службою держохорони здійснює Мінприроди.

5.4. Основними завданнями служби держохорони є:

забезпечення додержання режиму охорони території та природних об'єктів;

попередження та припинення порушень природоохоронного законодавства.

5.5. Повноваження служби держохорони визначаються законодавством.

5.6. Підприємства, організації та установи, розташовані на території Парку та в суміжній зоні, провадять господарську та іншу діяльність з додержанням вимог законодавства про природно-заповідний фонд і несуть відповідальність за порушення режиму території Парку.

5.7. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Парку несуть особи винні в:

нецільовому її використанні, порушенні вимог Проекту організації території Парку та цього Положення;

здійсненні забороненої господарської діяльності, у тому числі здійсненні господарської діяльності у заборонених законодавством способом чи з використанням заборонених засобів;

пошкодженні чи знищенні його об'єктів і природних комплексів, у тому числі на земельних ділянках, зарезервованих для розширення його території;

самовільній зміні меж території Парку для інших потреб;

перевищенні допустимих хімічних, фізичних та інших впливів і антропогенного навантаження, порушенні вимог наданих дозволів на використання території та об'єктів природно-заповідного фонду;

використанні природних ресурсів на території Парку з порушенням установленого порядку;

в інших випадках, установлених законодавством.

5.8. Порушення вимог законодавства про охорону навколошнього природного середовища на території Парку тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну та/або кримінальну відповідальність.

5.9. Розміри шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про охорону навколошнього природного середовища на території Парку, визначаються в установленому порядку.

5.10. Державний контроль за додержанням режиму Парку здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

5.11. Громадський контроль за додержанням режиму території Парку здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

6. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

6.1. Науково-дослідна робота на території Парку проводиться з метою **вивчення** природних процесів, забезпечення постійного спостереження за змінами екосистем, екологічного прогнозування, розробки наукових основ **охорони**, відтворення і використання природних ресурсів та особливо цінних **об'єктів** Заповідника, відповідно до законів України «Про природно-заповідний фонд України», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про науково-технічну **інформацію**», Положення про організацію наукових досліджень у заповідниках і національних природних парках України, затвердженого **наказом** Міністерства охорони навколошнього природного середовища та **законом** України від 10.11.1998 № 163, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 31.12.1998 за № 852/3292, та Положення про **наукову** діяльність заповідників та національних природних парків України, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 09.08.2000 № 103, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.08.2000 за № 548/4769 та інших вимог законодавства.

6.2. Основні напрями наукових досліджень на території Парку ~~з~~значаються з урахуванням програм і планів науково-дослідних робіт, що ~~з~~верджуються НАН України та Мінприроди.

6.3. Парк, відповідно до покладених на нього завдань, проводить ~~наукові~~ дослідження за напрямами:

інвентаризація флори, фауни, а також усіх природних комплексів і окремих природних об'єктів на території Парку;

виявлення природних комплексів, найбільш характерних для Парку;

вивчення екосистемних зв'язків, структури і закономірностей функціонування природних комплексів, діяльності окремих видів і груп організмів, впливу на них різних екологічних факторів;

з питань збереження унікальної та типової флори і фауни регіону;

навчання спеціалістів;

науково-освітня діяльність у сферах біології, екології, охорони навколошнього природного середовища тощо;

розробка наукових проектів з питань охорони природи, збереження біорізноманіття, екології тощо.

6.4. Основною формою узагальнення результатів наукових досліджень та спостережень за станом і змінами природних комплексів на території Парку є його Літопис природи, який ведеться в установленому порядку за Програмою Літопису природи для заповідників та національних природних парків.

6.5. Парк має право:

брати участь в екологічних, регіональних, галузевих, державних, загальнодержавних, міжнародних програмах, а також конференціях, симпозіумах тощо;

здійснювати наукові та науково-дослідні роботи на замовлення та у відповідності до договорів з іншими заінтересованими організаціями та установами з природоохоронних та інших питань, віднесеніх до компетенції адміністрації Парку;

формувати наукові колекції об'єктів рослинного та тваринного світу, обмінюватися експонатами у встановленому порядку тощо.

6.6. Наукові дослідження на території Парку можуть здійснюватись іншими науково-дослідними установами та організаціями на основі єдиних програм і планів науково-дослідних робіт чи спеціальних угод між цими установами та організаціями і адміністрацією Парку.

6.7. Координацію проведення наукових досліджень на території Парку здійснює, відповідно до природоохоронного законодавства, НАН України разом з Мінприроди.

6.8. Наукові підрозділи ведуть у встановленому порядку первинний облік кадастрових відомостей на території Парку.

7. ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТНЬО-ВИХОВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

7.1. Парк забезпечує організацію екологічної освітньо-виховної діяльності, цілеспрямованого впливу на світогляд, поведінку і діяльність населення з метою формування екологічної свідомості та залучення його до збереження природної спадщини, відповідно до Положення про еколого-освітню діяльність заповідників і національних природних парків України,

затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 21.09.1998 № 140, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05.10.1998 за № 630/3070 та інших вимог законодавства.

7.2. Основні завдання еколого-освітньої роботи Парку визначаються з урахуванням програм і планів, які затверджуються Парком. Для їх реалізації створюється підрозділ з екологічної освіти, який організовує здійснення еколого-освітньої діяльності, інформування та налагодження зв'язків з громадськістю.

7.3. Парк сприяє розвитку природоохоронного та екологічного руху, екологічного виховання шкільної та студентської молоді, поширює нові методики екологічного виховання, розробляє рекомендації з формування екологічної етики й естетики тощо.

7.4. Еколого-освітня робота здійснюється шляхом:

популяризації екологічних знань;
впровадження нових форм і методів екологічної освіти та виховання;
прогнозування віддалених наслідків втручання людини в природу;
організації проведення екологічних акцій, конкурсів, семінарів тощо;
формування фото-, слайдо-, кіно-, відеотек тощо;
здійснення іншої діяльності, що не заборонена законодавством.

7.5. Підвищення рівня екологічної культури, екологічної інформованості населення та відпочиваючих в оздоровчих закладах здійснюється Парком через засоби масової інформації, шляхом випуску друкованої поліграфічної продукції тощо.

8. РЕКРЕАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

8.1. Рекреаційна діяльність на території Парку здійснюється відповідно до Положення про рекреаційну діяльність у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, затвердженого наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища від 22.06.2009 № 330, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22.07.2009 за № 679/16695.

8.2. Основними напрямами провадження рекреаційної діяльності на території Парку є:

створення умов для організованого та ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони природних комплексів та об'єктів;

забезпечення попиту рекреантів на загальнооздоровчий, культурно-пізнавальний відпочинок, туризм, любительське та спортивне рибальство, відповідно до режиму території Парку тощо;

обґрутування і встановлення допустимого рівня антропогенного навантаження, у тому числі, зумовленого провадженням рекреаційної діяльності, на територію, природні комплекси та об'єкти Парку;

організація рекламно-видавничої та інформаційної діяльності, екологічної просвіти серед відпочиваючих, туристів у межах території Парку; сприяння формуванню у рекреантів та місцевих жителів екологічної культури, бережливого та гуманного ставлення до національного природного надбання.

8.3. Рекреаційна діяльність здійснюється Парком, із забезпеченням:

створення і функціонування рекреаційної інфраструктури на визначених згідно із законодавством територіях та об'єктах ПЗФ України;

організації та інфраструктурного облаштування туристичних та екскурсійних маршрутів, еколого-освітніх стежок;

координації діяльності Парком суб'єктів рекреаційної діяльності незалежно від форми власності та підпорядкування з огляду на використання природних та історико-культурних ресурсів у межах території Парку;

створення і ведення інформаційного банку даних щодо рекреаційних закладів, які розташовані в межах території Парку;

участі у вітчизняних і міжнародних науково-практических конференціях, з'їздах, семінарах, присвячених питанням розвитку рекреації;

вивчення, узагальнення та впровадження вітчизняного і зарубіжного досвіду щодо організації рекреаційної діяльності на природно-заповідних територіях та об'єктах.

8.4. Парк:

забезпечує організацію рекреаційної інфраструктури, створення мережі еколого-освітніх та науково-пізнавальних маршрутів, рекреаційних зон для забезпечення сприятливих умов для відпочинку населення та відвідувачів Парку;

виконує роботи з оцінки рекреаційних ресурсів (природні, історико-культурні, етнографічні тощо);

надає платні послуги, проводить дослідження, пов'язані із забезпеченням провадження рекреаційної діяльності відповідно до законодавства.

9. ФІНАНСУВАННЯ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

9.1. Фінансування заходів, пов'язаних із функціонуванням Парка здійснюється відповідно до законодавства за рахунок коштів загального та спеціального фондів Державного бюджету України. Для цієї мети можуть також залучатися кошти місцевих бюджетів, благодійних фондів, кошти підприємств, установ, організацій, громадян та інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

9.2. Кошти, отримані в результаті надання платних послуг згідно з переліком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2000 № 1913 «Про затвердження переліку платних послуг, які

можуть надаватися бюджетними установами природно-заповідного фонду», є **власними коштами Парку і вилученню не підлягають.** Ці кошти **використовуються для здійснення заходів щодо охорони території та об'єктів Парку і виконання основних завдань, передбаченої цим Положенням.** Спеціальні кошти використовуються відповідно до кошторису, **затвердженого Мінприроди в установленому порядку.**

9.3. Парк звільняється від земельного податку відповідно до **законодавства, йому встановлюються пільги щодо оподаткування.**

9.4. Матеріально-технічне забезпечення Парку здійснюється в **установленому порядку.**

9.5. Адміністрація Парку може встановлювати плату за відвідування території в установленому порядку.

9.6. Проведення заходів щодо збереження природних комплексів та іншої діяльності здійснюється згідно з планом природоохоронних заходів, що **затверджується Мінприроди.**

9.7. Для забезпечення виконання окремих природоохоронних заходів **Парк може подавати в установленому порядку запити про виділення коштів з Державного фонду охорони навколошнього природного середовища.**

10. МАЙНО

10.1. Майно Парку складають основні фонди, а також інші матеріальні **цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі Парку.**

10.2. Майно Парку є державною власністю і закріплюється за ним на **праві оперативного управління.** Парк володіє, користується і розпоряджається зазначеним майном за погодженням з Мінприроди, **вчиняючи щодо нього дії, що не суперечать вимогам законодавства і цьому Положенню.**

10.3. Земля, основні фонди, інше державне майно не можуть бути предметом застави.

10.4. Списання державного майна з балансу може здійснюватись **Парком тільки в порядку, передбаченому законодавством.**

10.5. Парк має право за погодженням з Мінприроди здавати в **установленому порядку в оренду або надавати в тимчасове користування майно і приміщення за цільовим призначенням.**

10.6. Збитки, заподіяні Парку внаслідок порушення його майнових прав юридичними і фізичними особами, відшкодовуються в установленому порядку, в тому числі за рішеннями суду.

11. ЗВІТНІСТЬ І КОНТРОЛЬ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ

11.1. Мінприроди здійснює контроль за діяльністю Парку у порядку визначеному законодавством.

11.2. Парк звітує про свою діяльність перед Мінприроди та відповідними органами державної виконавчої влади в порядку і строки, визначені законодавством.

11.3. Парк веде бухгалтерський, оперативний облік, складає періодичну, річну та статистичну звітність і подає її в установленому порядку.

11.4. Директор та головний бухгалтер Парку несуть відповідальність за організацію та ведення бухгалтерського обліку, його достовірність, ведення статистичної та іншої звітності, а також за збереження відповідної документації.

12. ВЗАЄМОДІЯ З ПІДПРИЄМСТВАМИ, УСТАНОВАМИ, ОРГАНІЗАЦІЯМИ ТА ФІЗИЧНИМИ ОСОБАМИ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ НА ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ

12.1. Рекреаційна діяльність на території Парку організовується адміністрацією Парку та здійснюється, у тому числі на підставі угод з підприємствами, установами, організаціями, а також фізичними особами – суб'єктами підприємницької діяльності.

12.2. Суб'єкти господарювання, які розташовані на території Парку, здійснюють господарську діяльність на території Парку з урахуванням обмежень, визначених законами України «Про охорону навколошнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», іншими законодавчими та нормативно-правовими актами, Проектом організації території, а також цим Положенням.

12.3. З суб'єктами господарювання, які здійснюють свою діяльність на території Парку, адміністрацією укладаються відповідні угоди.

12.4. Зайнтересовані суб'єкти господарювання здійснюють обов'язкове екологічне страхування відповідальності з метою компенсації шкоди, заподіяної на території Парку внаслідок промислових аварій і катастроф.

12.5. Для координації діяльності з питань використання природних комплексів та об'єктів підприємствами, установами та організаціями, у межах території Парку, адміністрація Парку може створювати координаційну раду із представників місцевих органів виконавчої влади та керівників цих підприємств, установ та організацій.

13. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

13.1. Парк може брати в установленому порядку участь у міжнародному співробітництві в галузі охорони і збереження природного різноманіття ландшафтів, генофонду рослинного і тваринного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення проведення фонового моніторингу навколошнього природного середовища, в тому числі у:

розробці та реалізації міжнародних наукових, науково-технічних та інших програм і проектів;

забезпечення обміну науковою інформацією, організації спільної підготовки науковців і фахівців;

екологічній освітньо - виховній та видавничій діяльності;

здійсненні іншої діяльності, відповідно до законодавства.

13.2. Парк може входити до міжнародних природоохоронних асоціацій, об'єднань, організацій тощо.

14. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЙ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ ПАРКУ

14.1. Зміна меж, категорії та скасування статусу території Парку проводиться відповідно до законодавства.

15. ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АДМІНІСТРАЦІЇ ПАРКУ

15.1. Припинення діяльності Парку проводиться в установленому законодавством порядку.

15.2. Ліквідація адміністрації Парку здійснюється в порядку, передбаченому законодавством.

15.3. У разі ліквідації адміністрації Парку його майно повинно бути передане іншій неприбутковій організації відповідного виду або зараховано до докладу бюджету.

Директор Департаменту
заповідної справи

B.V. Канцурак

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
НАКАЗ

28.07.2015

Київ

№ 280

Про внесення змін до Положення
про національний природний парк
«Подільські Товтри»

Відповідно до статті 5 Закону України «Про природно-заповідний фонд
України»

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни до Положення про національний природний парк «Подільські Товтри», затвердженого наказом Міністерства охорони навколошнього природного середовища України від 26 січня 2005 року № 46 (у редакції наказу Мінприроди від 15 серпня 2013 року № 353), що додаються.
2. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Курикіна С.І.

Заступник Міністра –
керівник апарату

С.Л. Коломієць

оригіналом згідно *Федір*
діл документообігу Міністерства
екології та природних ресурсів України
Курикін
28 07 2015 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Міністерства екології та
природних ресурсів
від 28.04.2015 № 280

Ці зміни є невід'ємною частиною
Положення про національний природний парк
«Подільські Товтри», затвердженого наказом Міністерства
охорони навколишнього природного середовища України
від 26 січня 2005 року № 46 (у редакції наказу Мінприроди
від 15 серпня 2013 року № 353)

**ЗМІНИ,
ЩО ВНОСЯТЬСЯ ДО ПОЛОЖЕННЯ ПРО НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПРИРОДНИЙ ПАРК «ПОДІЛЬСЬКІ ТОВТРИ»**

ЗМІНИ,
що вносяться до Положення про національний природний парк
«Подільські Товтри»,
затвердженого наказом Міністерства охорони навколошнього природного
середовища України від 26 січня 2005 року № 46 (у редакції наказу
Мінприроди від 15 серпня 2013 року № 353)

1. У розділі 1 «Загальні положення»:

пункт 1.1 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2007 року № 681 «Про вилучення, надання у постійне користування і в оренду земельних ділянок для суспільних та інших потреб, погодження місця розташування об'єктів і зміну цільового призначення земель» Парку надано у постійне користування земельну ділянку площею 1438,06 га»;

в абзаці першому пункту 1.6 цифри «3015» та «258301» замінити відповідно цифрами «4453,06» та «256862,94»;

пункт 1.6 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Відповідно до Державних актів на право постійного користування землею загальна площа земельних ділянок, наданих у постійне користування Парку становить 4536 гектарів».

2. В другому реченні пункту 3.7 розділу 3 «Управління Парком» слова «та органами Казначейства» виключити.

3. У підпункті 4.3.1 пункту 4.3 розділу 4 «Структура та режим території Парку»:

абзац четвертий після слів «руйнування геологічних відслонень» доповнити словами «а також добування піску та гравію в річках та інших водоймах», після слів «усі види лісокористування» доповнити словами «проведення рубок головного користування та всіх видів поступових та суцільних рубок, вирубування дуплястих дерев»;

абзац п'ятий після слова «мисливство» доповнити словами «селекційний відстріл тварин».

4. Абзац перший пункту 4.5 розділу 4 «Структура та режим території Парку» викласти у такій редакції:

«У разі термінової необхідності за рішенням НТР Парку на території заповідної зони можуть проводитись заходи, спрямовані на охорону природних комплексів, ліквідацію наслідків аварій, стихійного лиха, не передбачені Проектом організації території».

5. Абзац другий пункту 4.6 розділу 4 «Структура та режим території Парку» виключити.

6. Розділ 4 «Структура та режим території Парку» доповнити пунктом 4.7 такого змісту:

«У межах Парку забороняється:

у період масового розмноження диких тварин, з 1 квітня до 15 червня проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою

(пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах);

розорювання або в інший спосіб пошкодження, ліквідація природних місць мешкання диких тварин (нір, барлогів, гнізд тощо)».

7. Пункт 9.3 розділу 9 «Фінансування та матеріально-технічне забезпечення» виключити.

У зв'язку з цим пункти 9.4 – 9.7 вважати відповідно пунктами 9.3 – 9.6.

Директор Департаменту
заповідної справи

I.B. Іваненко

